

32010R1259

L 343/10

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

29.12.2010.

UREDBA VIJEĆA (EU) br. 1259/2010**od 20. prosinca 2010.****o provedbi pojačane suradnje u području prava primjenljivog na razvod braka i zakonsku rastavu**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 81. stavak 3.,

uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2010/405/EU od 12. srpnja 2010. o odobravanju pojačane suradnje u području prava primjenljivog na razvod braka i zakonsku rastavu ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora,

u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Unija si je postavila za cilj održavanje i razvoj područja slobode, sigurnosti i pravde u kojemu je osigurano slobodno kretanje osoba. Radi postupne uspostave takvog područja, Unija mora donijeti mjere koje se odnose na pravosudnu suradnju u građanskim stvarima koje imaju prekogranične učinke, posebno kada su potrebne za ispravno funkcioniranje unutarnjeg tržišta.
- (2) U skladu s člankom 81. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, te mjere trebaju uključivati mjere namijenjene osiguranju usklađenosti pravila koja se u državama članicama primjenjuju kod sukoba zakona.
- (3) Komisija je 14. ožujka 2005. usvojila Zelenu knjigu o primjenljivom pravu i nadležnosti u pitanjima razvoda braka. Zelena je knjiga pokrenula opsežna javna savjetovanja o mogućim rješenjima za probleme koji mogu nastati u trenutačnoj situaciji.
- (4) Komisija je 17. srpnja 2006. predložila Uredbu o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 ⁽²⁾ u pogledu

nadležnosti i o uvođenju pravila koja se odnose na primjenljivo pravo u bračnim sporovima.

- (5) Vijeće je na svom sastanku u Luxembourg 5. i 6. lipnja 2008. zaključilo da postoji manjak jednoglasnosti o prijedlogu i da postoje nesavladive poteškoće koje jednoglasnost onemogućuju i tada i u skoroj budućnosti. Utvrdilo je da se ciljevi prijedloga ne mogu ostvariti u opravdanom razdoblju primjenom odgovarajućih odredaba ugovorâ.
- (6) Belgija, Bugarska, Njemačka, Grčka, Španjolska, Francuska, Italija, Latvija, Luksemburg, Mađarska, Malta, Austrija, Portugal, Rumunjska i Slovenija naknadno su poslale zahtjev Komisiji, navodeći da namjeravaju uspostaviti pojačanu suradnju među njima u području primjenljivog prava u bračnim sporovima. Grčka je 3. ožujka 2010. povukla svoj zahtjev.
- (7) Vijeće je 12. srpnja 2010. donijelo Odluku Vijeća 2010/405/EU o odobravanju pojačane suradnje u području prava primjenljivog na razvod braka i zakonsku rastavu.
- (8) U skladu s člankom 328. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, pojačana suradnja nakon njezine uspostave treba biti otvorena za sve države članice, podložno ispunjavanju svih uvjeta sudjelovanja utvrđenih odlukom o odobrenju. Također im treba biti otvorena i u svakom drugom trenutku, podložno ispunjavanju akata koji su u tom okviru već doneseni, zajedno uz te uvjete. Komisija i države članice koje sudjeluju u pojačanoj suradnji osiguravaju da potiču sudjelovanje što je moguće više država članica. Ova Uredba treba biti u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjivati samo u državama članicama sudionicama u skladu s ugovorima.
- (9) Ovom se Uredbom treba stvoriti jasan i sveobuhvatan pravni okvir u području prava primjenljivog na razvod braka i zakonsku rastavu u državama članicama sudionicama, osigurati građanima odgovarajuće rezultate u pogledu pravne sigurnosti, predvidivosti i fleksibilnosti te spriječiti nastanak situacije u kojoj jedan bračni drug podnese zahtjev za razvod braka prije drugoga kako bi osigurao da se postupak vodi u skladu s pravom koji on ili ona smatra povoljnijim za vlastite interese.

⁽¹⁾ SL L 189, 22.7.2010., str. 12.

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim stvarima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću (SL L 338, 23.12.2003. str. 1.).

- (10) Materijalno područje primjene i normativni dio ove Uredbe trebaju biti u skladu s Uredbom (EZ) br. 2201/2003. Međutim, ona se ne bi trebala primjenjivati na poništenje braka.

Ova se Uredba treba primjenjivati samo na raskidanje ili popuštanje bračnih veza. Pravo utvrđeno na temelju kolizijskih pravila iz ove Uredbe treba se primjenjivati na razloge za razvod braka i zakonsku rastavu.

Preliminarna pitanja poput pravne sposobnosti i valjanosti braka te pitanja poput posljedica razvoda braka ili zakonske rastave na imovinu, ime, roditeljsku odgovornost, obveze uzdržavanja ili bilo koje druge pomoćne mjere trebaju se utvrditi na temelju kolizijskih pravila primjenljivih u dotičnoj državi članici sudionici.

- (11) Kako bi se jasno ograničilo teritorijalno područje primjene ove Uredbe, treba odrediti države članice koje sudjeluju u pojačanoj suradnji.

- (12) Ova Uredba treba biti univerzalna, tj. treba postojati mogućnost da njezina kolizijska pravila utvrde pravo države članice sudionice, pravo države članice nesudionice ili pravo države koja nije članica Europske unije.

- (13) Ova se Uredba treba primjenjivati bez obzira na prirodu suda ili sudišta kojemu je predmet predložen. Kada je primjenljivo, treba smatrati da je pred sudom pokrenut postupak u skladu s Uredbom (EZ) 2201/2003.

- (14) Kako bi se bračnim drugovima omogućio izbor primjenljivog prava s kojim su blisko povezani ili, u nedostatku takvog izvora, kako bi se to pravo moglo primjenjivati na njihov razvod braka ili zakonsku rastavu, dotično pravo treba se primjenjivati čak i kada to nije pravo države članice sudionice. Kada je određeno pravo druge države članice, mreža stvorena Odlukom Vijeća 2001/470/EZ od 28. svibnja 2001. o uspostavi Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima⁽¹⁾ mogla bi igrati ulogu u pomaganju sudovima u pogledu sadržaja stranog prava.

- (15) Povećanje mobilnosti građana zahtijeva veću fleksibilnost i pravnu sigurnost. Kako bi se ostvario taj cilj, ovom se Uredbom treba povećati autonomnost stranaka u područjima razvoda braka i zakonske rastave dajući im ograničenu mogućnost odabira prava primjenljivog na njihov razvod ili zakonsku rastavu.

- (16) Bračni drugovi trebaju moći odabrati pravo zemlje s kojom su posebno povezani ili pravo suda pred kojim se vodi postupak kao pravo primjenljivo na razvod braka ili zakonsku rastavu. Pravo koje su bračni drugovi odabrali mora biti u skladu s temeljnim pravima koja su priznata u ugovorima i u Povelji o temeljnim pravima Europske unije.

- (17) Prije određivanja primjenljivog prava važno je da bračni drugovi imaju pristup ažuriranim informacijama o bitnim aspektima nacionalnog prava i prava Unije te o postupcima kojima se uređuje razvod braka i zakonska rastava. Kako bi se osigurao takav pristup odgovarajućim i kvalitetnim informacijama, Komisija ih redovito ažurira u internetskom informacijskom sustavu za javnost koji je uspostavljen Odlukom Vijeća 2001/470/EZ.

- (18) Informirani odabir oba bračna druga temeljno je načelo ove Uredbe. Svaki bračni drug treba točno znati pravne i socijalne posljedice odabira primjenljivog prava. Mogućnost sporazumnog odabira primjenljivog prava ne bi smjela dovesti u pitanje prava obaju bračnih drugova i njihove jednake mogućnosti. Zato suci u državama članicama sudionicama trebaju biti svjesni važnosti informiranog odabira obaju bračnih drugova u pogledu pravnih posljedica sklopljenog sporazuma o izboru prava.

- (19) Treba definirati pravila o materijalnoj i formalnoj valjanosti kako bi se bračnim drugovima omogućio informirani odabir i kako bi se njihova suglasnost poštovala s ciljem osiguravanja pravne sigurnosti i boljeg pristupa pravosuđu. Što se tiče formalne valjanosti, treba uvesti određene zaštite kako bi se osiguralo da su bračni drugovi svjesni posljedica svog odabira. Sporazum o odabiru primjenljivog prava treba se barem izraziti u pisanom obliku, s datumom i potpisom obiju stranaka. Međutim, ako su u pravu države članice sudionice u kojoj oba bračna druga imaju uobičajeno boravište u trenutku sklapanja sporazuma određena dodatna formalna pravila, ta se pravila trebaju poštovati. Na primjer, takva dodatna formalna pravila mogu postojati u državi članici sudionici kada je sporazum umetnut u bračni ugovor. Ako bračni drugovi u trenutku sklapanja sporazuma imaju uobičajeno boravište u različitim državama članicama sudionicama u kojima su određena različita formalna pravila, dovoljno bi bilo poštovati formalna pravila jedne od tih država. Ako u trenutku sklapanja sporazuma samo jedan bračni drug ima uobičajeno boravište u državi članici sudionici u kojoj su određena dodatna formalna pravila, ta se pravila trebaju poštovati.

- (20) Sporazum kojim se određuje primjenljivo pravo treba biti moguće sklopiti i treba ga se moći izmijeniti najkasnije do pokretanja postupka pred sudom, čak i tijekom postupka ako tako predviđa pravo ili sud pred kojim se vodi postupak. U tom slučaju treba biti dovoljno da se takvo određivanje zabilježi na sudu u skladu s pravom suda pred kojim se vodi postupak.

⁽¹⁾ SL L 174, 27.6.2001., str. 25.

- (21) Ako primjenljivo pravo nije izabrano te s ciljem osiguranja pravne sigurnosti i predvidivosti i sprečavanja nastanka situacije u kojoj jedan bračni drug podnese zahtjev za razvod braka prije drugoga kako bi osigurao da se postupak vodi u skladu s pravom koji on ili ona smatra povoljnijim za vlastite interese, ovom se Uredbom trebaju uvesti usklađena kolizijska pravila na temelju različitih povezanih čimbenika koji se temelje na postojanju bliske veze između bračnih drugova i dotičnog prava. Takvi povezani čimbenici trebaju se odabrati kako bi se osiguralo da se postupci koji se odnose na razvod braka ili zakonsku rastavu vode u skladu s pravom s kojim su bračni drugovi blisko povezani.
- (22) Kada se u ovoj Uredbi državljanstvo navodi kao povezni čimbenik za primjenu prava države, pitanje kako postupati sa slučajevima višestrukog državljanstva treba ostaviti nacionalnom pravu, u potpunosti poštujući opća načela Europske unije.
- (23) Ako je pred sudom pokrenut postupak s ciljem konverzije zakonske rastave u razvod braka i ako stranke nisu odabrale primjenljivo pravo, pravo koje se primjenjivalo na zakonsku rastavu treba se primjenjivati i na razvod braka. Takvim kontinuitetom promicala bi se predvidivost za stranke i povećala bi se pravna sigurnost. Ako se pravom koje se primjenjivalo na zakonsku rastavu ne predviđa konverzija zakonske rastave u razvod braka, razvod braka treba se uređivati kolizijskim pravilima koja se primjenjuju u nedostatku odabira stranaka. To ne bi smjelo spriječiti bračne drugove da zatraže razvod braka na temelju drugih pravila iz ove Uredbe.
- (24) U određenim situacijama, primjerice kada se primjenljivim pravom ne predviđa razvod braka ili ako se njime jednom od bračnih drugova ne odobrava jednaki pristup razvodu ili zakonskoj rastavi na temelju spola, svedjedno se treba primjenjivati pravo suda pred kojim je pokrenut postupak. To, međutim, ne bi trebalo dovesti u pitanje odredbu o javnom poretku.
- (25) Razlozi javnog interesa trebaju sudovima u državama članicama u izvanrednim okolnostima omogućiti zanemarivanje primjene odredaba stranog prava ako bi to u dotičnom slučaju bilo očigledno u suprotnosti s javnim poretkom države u kojoj se nalazi sud pred kojim je pokrenut postupak. Međutim, sudovi ne bi trebali moći primjenjivati izuzeće od javnog poretka s ciljem zanemarivanja odredbe prava druge države kada bi to bilo u suprotnosti s Poveljom o temeljnim pravima Europske unije, a posebno s njezinim člankom 21., kojim se zabranjuju svi oblici diskriminacije.
- (26) Kada se ova Uredba odnosi na činjenicu da pravo države članice sudionice pred čijim sudom je pokrenut postupak ne predviđa razvod braka, to se treba tumačiti tako da pravo te države članice ne poznaje institut razvoda braka. U tom slučaju, sud ne bi trebao biti obavezan izreći razvod braka na temelju ove Uredbe.
- Kada se ova Uredba odnosi na činjenicu da pravo države članice sudionice pred čijim sudom je pokrenut postupak ne smatra dotični brak valjanim za potrebe brakorazvodnog postupka, to se treba tumačiti tako da, između ostalog, takav brak ne postoji u pravu te države članice. U tom slučaju, sud ne bi trebao biti obavezan izreći razvod braka ili zakonsku rastavu na temelju ove Uredbe.
- (27) Budući da u državama i državama članicama sudionicama istodobno postoje dva ili više sustava prava ili skupa pravila u pogledu pitanja koja se uređuju ovom Uredbom, treba postojati odredba kojom se uređuje mjera u kojoj se ova Uredba primjenjuje u različitim teritorijalnim jedinicama tih država i država članica sudionica ili na različite kategorije osoba iz tih država i država članica sudionica.
- (28) U nedostatku pravila kojima se određuje primjenljivo pravo, stranke koje odabiru pravo države čiji je jedna stranka državljanin trebaju istodobno navesti o kojem su se pravu teritorijalne jedinice usuglasili u slučaju da se država čije su pravo odabrale sastoji od više teritorijalnih jedinica, od kojih svaka ima svoj vlastiti sustav prava ili skup pravila u pogledu razvoda braka.
- (29) Budući da ciljeve ove Uredbe, naime povećanje pravne sigurnosti, predvidivosti i fleksibilnosti u međunarodnim bračnim postupcima, a time i olakšanje slobodnog kretanja osoba unutar Unije, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego ih se zbog opsega i učinaka ove Uredbe može na bolji način ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere, prema potrebi pojačanom suradnjom, u skladu s načelom supsidijarnosti određenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti, određenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (30) Ovom se Uredbom priznaju temeljna prava i poštuju načela priznata u Povelji o temeljnim pravima Europske unije, a posebno u njezinom članku 21., u kojem se zabranjuje svaka diskriminacija na temelju spola, rase, boje kože, etničkog ili socijalnog podrijetla, genetičkih obilježja, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili bilo kakvog drugog mišljenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovine, rođenja, invalidnosti, dobi ili spolne orijentacije. Ovu Uredbu trebaju primjenjivati sudovi država članica sudionica u skladu s tim pravima i načelima.

DONIJELO JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

**PODRUČJE PRIMJENE, ODNOS PREMA UREDBI (EZ)
br. 2201/2003, DEFINICIJE I OPĆA PRIMJENA**

Članak 1.

Područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje, u situacijama koje uključuju kolizije zakona, na razvod braka i zakonsku rastavu.

2. Ova se Uredba ne primjenjuje na sljedeće stvari, čak i ako nastanu isključivo kao preliminarno pitanje u okviru konteksta postupaka razvoda braka ili zakonske rastave:

- (a) pravnu sposobnost fizičkih osoba;
- (b) postojanje, valjanost ili priznavanje braka;
- (c) poništaj braka;
- (d) ime bračnih drugova;
- (e) imovinske posljedice braka;
- (f) roditeljsku odgovornost;
- (g) obveze uzdržavanja;
- (h) određivanje upravitelja imovinom ili nasljeđivanje.

Članak 2.

Odnos prema Uredbi (EZ) br. 2201/2003

Ova Uredba ne utječe na primjenu Uredbe (EZ) br. 2201/2003.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe:

1. „država članica sudionica” znači država članica koja sudjeluje u pojačanoj suradnji na području prava primjenljivog na razvod braka i zakonsku rastavu na temelju Odluke 2010/405/EU ili na temelju odluke donesene u skladu s drugim ili trećim podstavkom članka 331. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;

2. izraz „sud” označava sva tijela u državama članicama sudionicama nadležna u stvarima koje pripadaju u područje primjene ove Uredbe.

Članak 4.

Opća primjena

Pravo određeno na temelju ove Uredbe primjenjuje se bez obzira je li to pravo i države članice sudionice.

POGLAVLJE II.

**JEDNAKA PRAVILA O PRAVU PRIMJENLJIVOM NA RAZVOD
BRAKA I ZAKONSKU RASTAVU**

Članak 5.

Odabir stranaka u pogledu primjenljivog prava

1. Bračni drugovi mogu se usuglasiti da odrede pravo primjenljivo na razvod braka i zakonsku rastavu pod uvjetom da je to jedno od sljedećih prava:

- (a) pravo države u kojoj bračni drugovi imaju uobičajeno boravište u trenutku sklapanja sporazuma; ili
- (b) pravo države u kojoj su bračni drugovi imali zadnje uobičajeno boravište, ako jedan od njih i dalje ima isto boravište u trenutku sklapanja sporazuma; ili
- (c) pravo države čiji je bilo koji bračni drug bio državljanin u trenutku sklapanja sporazuma; ili
- (d) pravo suda pred kojim se vodi postupak.

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 3., sporazum kojim se određuje primjenljivo pravo može se sklopiti i promijeniti u bilo kojem trenutku, ali najkasnije u trenutku pokretanja postupka pred sudom.

3. Ako je tako predviđeno pravom ili sudom pred kojim se vodi postupak, bračni drugovi također mogu odrediti pravo koje se primjenjuje na sudu tijekom postupka. U tom slučaju, takvo se određivanje bilježi na sudu u skladu s pravom suda pred kojim se vodi postupak.

Članak 6.

Suglasnost i materijalna valjanost

1. Postojanje i valjanost sporazuma o odabiru prava ili bilo koje njegove odredbe određuje se na temelju prava koje bi se primjenjivalo na temelju ove Uredbe ako bi sporazum ili odredba bili valjani.

2. Pa ipak, kako bi utvrdio da nije dao svoju suglasnost, bračni drug može se osloniti na pravo zemlje u kojoj ima uobičajeno boravište u trenutku pokretanja postupka pred sudom ako se iz okolnosti može zaključiti da ne bi bilo opravdano odrediti učinak svog ponašanja u skladu s pravom utvrđenim u stavku 1.

Članak 7.

Formalna valjanost

1. Sporazum iz članka 5. stavaka 1. i 2. izražava se u pisanom obliku, s datumom i potpisom oba bračna druga. Svako priopćenje elektroničkim sredstvima koja osiguravaju trajni zapis sporazuma smatra se jednako vrijednim kao i pisani oblik.

2. Međutim, ako su u pravu države članice sudionice u kojoj oba bračna druga imaju uobičajeno boravište u trenutku sklapanja sporazuma određena dodatne formalne uvjete za tu vrstu sporazuma, primjenjuju se ti uvjeti.

3. Ako bračni drugovi imaju uobičajeno boravište u različitim državama članicama sudionicama u trenutku sklapanja sporazuma i ako prava tih država predviđaju različite formalne uvjete, sporazum je formalno valjan ako se njime poštuju uvjeti bilo kojeg od tih prava.

4. Ako samo jedan bračni drug ima uobičajeno boravište u državi članici sudionici u trenutku sklapanja sporazuma i ako su u toj državi određeni dodatni formalni uvjeti za tu vrstu sporazuma, primjenjuju se ti uvjeti.

Članak 8.

Primjenljivo pravo u nedostatku odabira stranaka

U nedostatku odabira u skladu s člankom 5., razvod braka i zakonska rastava podliježu pravu države:

- (a) u kojoj bračni drugovi imaju uobičajeno boravište u trenutku pokretanja postupka pred sudom; ili, ako to nije moguće
- (b) u kojoj su bračni drugovi imali zadnje uobičajeno boravište, pod uvjetom da boravište nije završilo više od 1 godine prije pokretanja postupka pred sudom, ako jedan bračni drugi i dalje ima boravište u toj državi u trenutku pokretanja postupka pred sudom; ili, ako to nije moguće
- (c) čiji su oba bračna druga državljani u trenutku pokretanja postupka pred sudom; ili, ako to nije moguće
- (d) u kojoj je pokrenut postupak.

Članak 9.

Konverzija zakonske rastave u razvod

1. U slučaju konverzije zakonske rastave u razvod, pravo primjenljivo na razvod primjenjuje se i na zakonsku rastavu, osim ako se stranke usuglase drukčije u skladu s člankom 5.

2. Međutim, ako se pravom primjenljivim na zakonsku rastavu ne predviđa konverzija zakonske rastave u razvod, primjenjuje se članak 8., osim ako se stranke usuglase drukčije u skladu s člankom 5.

Članak 10.

Primjena prava suda pred kojim je pokrenut postupak

Kada se pravom primjenljivim u skladu s člankom 5. ili člankom 8. ne predviđa razvod braka ili ako se njime jednom od bračnih drugova ne odobrava jednaki pristup razvodu ili zakonskoj rastavi na temelju spola, primjenjuje se pravo suda pred kojim je pokrenut postupak.

Članak 11.

Isključenje upućivanja na daljnje pravo ili uzvrata

Kada se ovom Uredbom predviđa primjena prava države, to znači uporabu prava koje je na snazi u toj državi, osim njezinih pravila o privatnom međunarodnom pravu.

Članak 12.

Javni poredak

Primjena odredbe prava određenog na temelju ove Uredbe može se odbiti samo ako je takva primjena očigledno nespojiva s javnim poretkom države suda pred kojim je pokrenut postupak.

Članak 13.

Razlike u nacionalnom pravu

Ništa u ovoj Uredbi ne obvezuje sudove države članice sudionice čije pravo ne predviđa razvod braka ili dotični brak ne smatra valjanim za potrebe brakorazvodnog postupka da donesu odluku o razvodu na temelju primjene ove Uredbe.

Članak 14.

Države s dva ili više pravnih sustava – teritorijalni sukob zakona

Kada se država sastoji od više teritorijalnih jedinica, od kojih svaka ima svoj vlastiti sustav prava ili skup pravila u pogledu pitanja koja se uređuju ovom Uredbom:

- (a) svako upućivanje na pravo takve države tumači se, za potrebe određivanja prava primjenljivog na temelju ove Uredbe, kao upućivanje na pravo koje je na snazi u odgovarajućoj teritorijalnoj jedinici;
- (b) svako upućivanje na uobičajeno boravište u toj državi članici tumači se kao upućivanje na uobičajeno boravište u teritorijalnoj jedinici;
- (c) svako upućivanje na državljanstvo odnosi se na teritorijalnu jedinicu određenu na temelju prava te države ili, u nedostatku odgovarajućih pravila, na teritorijalnu jedinicu koju su stranke odabrale ili, u nedostatku odabira, na teritorijalnu jedinicu s kojom bračni drug ili bračni drugovi ima(ju) najbližu vezu.

Članak 15.

Države s dva ili više pravnih sustava – sukob zakona između osoba

U odnosu na državu koja ima dva ili više pravnih sustava ili skupa pravila primjenljivih na različite kategorije osoba u pogledu pitanja koja se uređuju ovom Uredbom, svako upućivanje na pravo takve države znači upućivanje na pravni sustav određen pravilima na snazi u toj državi. U nedostatku takvih pravila primjenjuju se pravni sustav ili skup pravila s kojima bračni drug ili bračni drugovi ima(ju) najbližu vezu.

Članak 16.

Neprijemljena ove Uredbe na unutarnji sukob zakona

Država članica sudionica u kojoj se različiti pravni sustavi ili skupovi pravila primjenjuju na pitanja koja se uređuju ovom Uredbom nije obvezna primjenjivati ovu Uredbu na sukobe zakona koji proizlaze isključivo između takvih različitih pravnih sustava ili skupova pravila.

POGLAVLJE III.

OSTALE ODREDBE

Članak 17.

Podaci koje trebaju osigurati države članice sudionice

1. Države članice sudionice do 21. rujna 2011. dostavljaju Komisiji svoje nacionalne odredbe, ako postoje, u pogledu:

- (a) formalnih uvjeta primjenljivih na sporazume o odabiru primjenljivog prava u skladu s člankom 7. stavcima od 2. do 4; i
- (b) mogućnosti određivanja primjenljivog prava u skladu s člankom 5. stavkom 3.

Države članice sudionice izvješćuju Komisiju o svim naknadnim promjenama tih odredaba.

2. Komisija na odgovarajući način, ponajprije preko internetske stranice Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima, omogućuje da su svi podaci priopćeni u skladu sa stavkom 1. dostupni javnosti.

Članak 18.

Prijelazne odredbe

1. Ova se Uredba primjenjuje samo na pokrenute pravne postupke i na sporazume iz članka 5. sklopljene od 21. lipnja 2012.

Međutim, priznaje se i sporazum o odabiru primjenljivog prava sklopljen prije 21. lipnja 2012., pod uvjetom da je u skladu s člancima 6. i 7.

2. Ovom se Uredbom ne dovode u pitanje sporazumi o odabiru primjenljivog prava sklopljeni u skladu s pravom države članice sudionice pred čijim je sudom postupak pokrenut prije 21. lipnja 2012.

Članak 19.

Odnos s postojećim međunarodnim konvencijama

1. Ne dovodeći u pitanje obveze država članica sudionica u skladu s člankom 351. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, ova Uredba ne utječe na primjenu međunarodnih konvencija kojih je jedna ili više država članica sudionica stranka u trenutku donošenja ove Uredbe ili donošenja odluke u skladu s drugim ili trećim podstavkom članka 331. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, kojom se određuju kolizijska pravila u pogledu razvoda braka ili zakonske rastave.

2. Međutim, ova Uredba ima prednost između država članica sudionica u odnosu na konvencije sklopljene isključivo između dviju ili više njih ako se takve konvencije odnose na pitanja uređena ovom Uredbom.

Članak 20.

Klauzula o preispitivanju

1. Do 31. prosinca 2015., i svakih 5 godina nakon tog datuma, Komisija Europskom parlamentu, Vijeću te Europskom gospodarskom i socijalnom odboru podnosi izvješće o primjeni ove Uredbe. Uz izvješće se prema potrebi prilažu prijedlozi za prilagodbu ove Uredbe.

2. Države članice sudionice s tim ciljem dostavljaju Komisiji odgovarajuće podatke o primjeni ove Uredbe od strane njihovih sudova.

Primjenjuje se od 21. lipnja 2012., osim članka 17. koji se primjenjuje od 21. lipnja 2011.

POGLAVLJE IV.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 21.

Stupanje na snagu i datum primjene

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Za one države članice sudionice koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju odluke donese u skladu s drugim ili trećim podstavkom članka 331. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, ova se Uredba primjenjuje od datuma navedenog u dotičnoj odluci.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama sudionicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu 20. prosinca 2010.

Za Vijeće
Predsjednica
J. SCHAUVLIEGE